

SŁOWO DAJĘ 2008/2009

Zadania do części ustnej

1. Przeczytaj fragment utworu poetyckiego Wiery Badalskiej „Jakie to wszystko ciekawe”: (...) **W trawie na skrzypkach
świerszcz sobie brząkał.
Wśród kwiatów
Zwinna latała pszczoła...**

Kierując się własną wyobraźnią, opowiedz, co było dalej.

2. Przeczytaj fragment utworu poetyckiego Wiery Badalskiej „Jakie to wszystko ciekawe”: (...) **motyla
ujrzał na makach,
motyl wyglądał
jak nieba skrawek.**

Jakie to wszystko ciekawe!

**Na świecie dziwów
tyle dokoła (...)**

Kierując się własną wyobraźnią, opowiedz o czarodziejskim motyłu, któremu marzyły się wysokie loty.

3. Przeczytaj fragment utworu poetyckiego Wiery Badalskiej „Jakie to wszystko ciekawe”: (...) **Pszczółka!
Siadła na kwiatek.
Jakie ma nóżki
dziwne, kosmate.**

Jakie to wszystko ciekawe!

Kierując się własną wyobraźnią, opowiedz o niezwykłej pszczołce, która robiła miód, że palce lizać.

4. Przeczytaj fragment utworu poetyckiego Mieczysławy Buczkówny „Koncert życzeń”: - **Umiem układać wiersze –**

Chwalił się szerszeń.

- No to powiedz

Choć trzy zwrotki –

Proszą jaskry i stokrotki.

- Bzy bzy bzy –

Kwitną bzy.

- Bzyk bzyk bzyk

bez już znikł. (...)

Bzy bzy bzy – teraz opowiadaj ty! Czekamy na twoją historię o szerszeniu chwalipięcie.

5. Przeczytaj fragment utworu poetyckiego Heleny Bechlerowej

„W Konwaliowej Gospodzie”: **Gra wesoło i dzwoni**

konwaliowa muzyka.

Jeż się żabce uklonił.

- Zatańcz ze mną walczyka...

Tańczy motyl z biedronką,

ważka długa i cienka,

tańczą panny konwalie

w konwaliowych sukienkach.

I ty tam byłeś, konwaliowy sok piłeś, a co widziałeś... zechciej nam teraz opowiedzieć.

6. Przeczytaj fragment utworu poetyckiego Jana Brzechwy „Grzyby”:

Król Borowik Prawdziwy szedł lasem,

Postukując swym jednym obcasem,

A ze złości brunatny był cały,

Bo go muchy okrutnie kąsały.

Tedy siadł uroczyście pod dębem

I rozkazał na alarm bić w bęben:

- Hej, grzyby, grzyby,

Przybywajcie do mojej siedziby,

Przybywajcie orężnymi pułkami.

Wyruszamy na wojnę z muchami!

Kierując się własną wyobraźnią, opowiedz o wielkiej bitwie grzybów z muchami.

7. Przeczytaj fragment utworu poetyckiego Jana Brzechwy „Żuk”:

**Do biedronki przyszedł żuk,
W okieneczko puk – puk – puk.**

**Panienczka widzi żuka:
„Czego pan tu u mnie szuka?”
Skoczył żuk jak polny konik,
Z galanterią zdjął melonik
I powiada: ”Wstań, biedronko,
Wyjdź, biedronko, przyjdź na słonko.(...)”**

Kierując się własną wyobraźnią, dopowiedz dalsze losy pary sympatycznych bohaterów, których trafiła strzała Amora.

8. Przeczytaj fragment utworu poetyckiego Franciszka Fenikowskiego „Chrząszcz”:

**Pewien chrząszczyk spod Braniewa
dziwne sny co nocy miewa:
wciąż mu śnią się takie dziwy,
że zeń lew jest złotogrzywy,
że gdy grzywą wstrząśnie swoją,
wszyscy w krąg się niepokoją(...)**

Miewamy czasem głupie sny, ale się budzimy i... Kierując się własną wyobraźnią, wymyśl i opowiedz historię chrząszczyka, którego uskrzydlały marzenia.

9. Przeczytaj fragment utworu poetyckiego Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego „Satyra na bożą krówkę”:

**Po cholerę toto żyje?
Trudno powiedzieć, czy ma szyję,
a bez szyi komu się przyda?**

**Pachnie toto jak dno beczki,
jakieś nóżki, jakieś kropeczki –
ohyda.**

**(...) bo człowiek chciałby się skoncentrować,
a ot, bożą krówkę obserwować
musi, a czas ucieka.**

Skoncentruj się i opowiedz historię bożej krówki, której lekceważyć w żaden sposób nie można...

10. Przeczytaj fragment utworu poetyckiego Doroty Gellner „Kornik”:

**Raz pewien mały kornik
urządzić chciał mieszkanie
dla siebie i dla żony,
więc znalazł dziurkę w ścianie.
Postawił tam dwa krzesła
i stół o czterech rogach
oraz dwa duże łóżka –
każde na czterech nogach. (...)**

Zagłównij do dziurki w ścianie, gdzie kornik ma mieszkanie. Podsluchaj jego domowe opowieści i powtórz nam najciekawszą.

11. Przeczytaj fragment utworu poetyckiego Wandy Grodzieńskiej „Biedronka i bąk”:

**Po zielonych łąkach
Biedronka się błąka,
Szuka kosmatego
Pasiastego bąka.**

**Pyta wszystkie kwiaty,
Czy nie leciał czasem
Tędy bąk kosmaty
Z wielkim kontrabasem?**

Kierując się własną wyobraźnią, opowiedz historię tajemniczego zniknięcia kontrbasu z bąkiem lub bąka z kontrabasem – jak kto woli.

12. Przeczytaj fragment utworu poetyckiego Czesława Janczarskiego „Paź królowej”:

**Lata
paź królowej
nad kwiatem róży**

**Czy róża
to królowa
której paź służy?**

Kierując się własną wyobraźnią, opowiedz baśń o królowej róż i jej tęczowym paziu, który całymi dniami zbijał bąki.

13. Przeczytaj fragment utworu poetyckiego Jana Brzechwy „Pająk”:

**Pająk na stare lata był ślepy i głuchy,
Nie mogąc tedy złapać ani jednej muchy,**

**Z anten swej pajęczyny obwieścił orędzie,
Że zmienił się i odtąd much zjadać nie będzie (...)**

Wierzysz mu? Kierując się własną wyobraźnią, opowiedz jego dalsze dzieje.

Kryteria oceny opowiadania przed publicznością

I Treść: 5p.

1. historia – czy jest ciągiem zdarzeń?
2. dynamiczność – czy jest żywa, nierozwlekła?
3. przejrzystość – czy jest jasna, klarowna dla słuchaczy?
4. ciekawość – czy jest niebanalna, przyciąga słuchaczy?
5. morał – czy zawiera (wypowiedziane lub domyślne) pouczenie?

II Wykonanie: 5p.

1. kontakt – czy opowiadacz przyciąga „twarzą w twarz”?
2. identyfikacja – czy jest autentyczny, bliski „historii”?
3. rozbudzanie – czy porusza umysł, wyobraźnię lub uczucia?
4. mowa ciała – czy odpowiednio używa ruchów, gestów i mimiki?
5. dykcja – czy mówi wyraźnie i doniośle?

Razem 10p.

Uwagi

1. Uczniowie opowiadają na jeden z wylosowanych tematów.
2. Wypowiedź trwa ok. 3 minut. Czas na przygotowanie się – pół godziny.
3. Uczniowie podczas wygłaszania opowieści nie korzystają z wcześniej sporządzonych notatek.
4. **Mówienie nie na temat lub rażące błędy językowe dyskwalifikują wypowiedź i przyznaje się zero punktów.**